

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 132.

V Ljubljani, v soboto 12. junija 1897.

Letnik XXV.

Federalizem v Avstriji.

Neosnovano, šovinistično in krivično postopanje nemško-liberalnih in nacionalnih poslancev v državnem zboru, ki se je v zadnjih dneh pokazalo v takih pojavih surove obstrukcije, kakeršnih do sedaj ni bil vajen noben zbor razumnih in izobraženih mož, je vzbudilo v resnih državnih krogih vprašanje, ali bo sploh mogoče še nadaljno parlamentarno delovanje v sedanji ustavni obliki naše države. Vsled tega je bolj živo, nego kedaj poprej vstopilo na površje vprašanje o preosnovi ustave v federalističnem smislu. Židovsko-liberalni listi seveda skušajo v kalu zatreti to federalistično gibanje, toda ne morda z dokazi, po katerih bi bilo razvideti, da je tak spremen ustave neizvedljiv, marveč le pravijo, da bi se s tako preosnovo ustave država razrušila. Večidel so v tem oziru tostranskim liberalnim listom pomagali ogerski židovsko-liberalni listi, ki so s sedanjim dualizmom kajpada popolno zadovoljni. Zato je značilno za sedanje razmere, da se tudi z Ogerskega čujejo glasovi za federalizem. Tako piše „Budapester Tagblatt“:

Vsi vplivni politiki v Avstriji so prišli do spoznanja, da stare oblike ne zadostujejo več zahtevam duha časa ter da je politika narodnostne sprave in socialne preosnove neizvedljiva v okviru sedanje ustave. Nič ne pomaga, ako staro žensko oblečeš v novo krilo. Avstrija potrebuje nove ustave, v kateri je dovolj prostora za avtonomijo dežela in enakopravnost narodov. Avstrija naj ponovi ono nadobudno setev, katera se je pričela z oktobrovim diplomom, ki pa je bila s februarjevim patentom in z decembrovo ustavo tako naglo uničena. Skratka jedini izhod iz tega labirinta je pot do federalizma. Ali bo sedanje avstrijsko ministerstvo to pot nastopilo? Do sedaj je nam grof Badeni nato odgovor dolžan.

Tudi dunajski antisemitski „Deutsches Volksblatt“ odločno pobija trditev, kakor da bi se s federalizmom zrahljale vezi posameznih dežel v naši državi ter dokazuje ozirajoč se posebno na Nemčijo in Svico, da je s stališča državnih koristij revizija sedanje ustave v Avstriji v federalističnem smislu neobhodno potrebna.

Pa tudi z narodnega nemškega stališča, pravi poprej omenjeni list, nimajo Nemci vzroka ustavljati se federalistični preosnovi države ter piše: Čehi zahtevajo — to je dokazovanje nemških centralistov — da se obnovi češko državno pravo, torej moramo mi Nemci biti proti temu, kajti potem bi bili v Sudetih Nemci izročeni češki večini na milost in nemilost. Kakor se razvidi iz tega, presojaajo nemški centralisti vprašanje o preosnovi ustave le z nemško-češkega stališča. Sicer je to zelo važno, toda pomisliti vendar moramo, da to vprašanje zadeva i alpske Nemce in sicer zato, ker bi bili tem potom — ne da bi raztrgali vezi z Nemci na Češkem — rešeni težke more češko-nemškega vprašanja ter bi jim bilo omogočeno pečati se z gospodarskimi in socialnimi stvarmi in tega je Nemcem ob Alpah in na Dunaju v prvi vrsti potreba.

Nadalje „Volksblatt“ zavrača trditev, da bi potom federalizma prišli Nemci v primeri s Slovani v manjšino v Avstriji ter pojasnjuje, da je to tudi že sedaj, ker Nemci brojijo v Avstriji le dobrih 36 odst. vsega prebivalstva.

Zato pa je za Nemce važno, da se sedanja ustava v državi ne spremeni brez njih ali proti njim. Opravičenim zahtevam nenemških narodnostij v Avstriji vstrezajoč bodo najbolje Nemci poskrbeli za svoje pravice.

Isto stališče, kakor je tukaj zastopa „Volksblatt“ glede Nemcev, moramo ga žastopati tudi Jugoslovani glede svoje narodnosti ter pri preosnovi ustave v federalističnem smislu delovati na to, da se poprej

državno-pravno reši narodnostno vprašanje, ker to je pogoj, pod katerim se je zastopnikom slovenskega naroda mogoče ogrevati za federalizem. Naše prepričanje je, da se lahko pri tej preosnovi ohranijo zgodovinske tradicije glede posameznih kraljestev in dežel, da se pa lahko ob jednom zakonitim potom določi, da bodo narodnim manjšinam po posameznih kronovinah zagotovljene narodne pravice. — Za tako izvršitev federalistične preosnove naše države po našem mnenju tudi sedanje politične in parlamentarne razmere niso neugodne.

Od morja.

(Izvirni dopis.)

„L'Amico“ od 16. maja piše mej drugim: „Slovenski okoličani nam ne nasprotujejo, pač pa štirje rogovileži, došli izza gore. Ljudstvo slovensko je dobro in razumno. Ako bi ne bilo teh štirih rogoviležev, kateri smatrajo narodnost molzno kravo, ki naj jih preživlja, rogoviležev, hujskajočih proti Lahom (in ako bi ne bilo štirih liberaluhov laških. Op. vred.), živela bi mesto in okolica v lepem soglasju; katoliški Lahi in Slovani, dasi razdeljeni po jeziku, bi se složno borili za Boga in cerkev in bi si medsebojno priznavali narodne pravice.“

Res, lepo se je izrazil naš „Priatelj“, iz srca nam je govoril. Da, „ako bi ne bilo“ — toda mi se vprašamo: česa, koga? In vnovič se nam podaja odgovor: Ako bi ne bilo štirih „mestatorejev“ rogoviležev na slovenski strani, bil bi mir! Kolikokrat je „L'Amico“ te besede že ponovil; izprva jih je menda zapisal, ne da bi sam sebi verjel, toda sedaj se jim je že privadil in je prepričan o njih.

Budalost! One, ki se žrtvujejo za narod, da ga probude iz spanja politične nezavednosti, ki se bore za njegove teptane pravice, ki ga branijo nekulturnih napadov od strani „kulturonos-

LISTEK.

Razmotrivanja mračnjakova.

Socijalnim demokratom ni parlamenta nikdar zadosti. Komaj se je zaključilo državnega zbora zasedanje, v katerem so socijalni demokratje mej obstrukcionisti igrali tako lepo vlogo kot zvesti pomočniki nemških nacionalceev, že je sklicala stranka svoj parlament na Dunaj.

Vzdignili so se razni socijalistični tajniki in drugi taki parlamentarci po poklicu, ter so romali na Dunaj pred obličje mogočnega dr. Adlerja.

Obstrukcije pa niso nadaljevali na tem strankarskem parlamentu. To je čisto umevno, kajti strankarski tajniki si ne upajo tega proti stranki-nemu šefu, sicer bi zanje kmalu napočili „brezdi-jetni, strašni časi“, in bi si možje zunaj stranke morali iskati zaslužka.

Zborovali so torej lepo v strahu Adlerjevem, kateri bi prvi bil lahko dejal v slovo:

Bratje mili! Do solz ste ganili me dnes,

Saj izpoved vsa vaša mi priča,

Da učenec res pridni vi moji ste vsi

Na predlog ljubljanskega tajnika izrekel je zbor parlamentarni frakciji stranke popolno zaupanje in priznanje.

Tako zaupanje in priznanje zaslužila je ta frakcija v polni meri. Volilci izročili so tem možem svoje najdražje politične bisere, posebno zboljšanje gmotnega stanja, da jih hranijo in branijo. Može pa so tudi te bisere tako skrbno branili, da jih živa duša ni videla. Nihče torej ni mogel stegati poželjivo roke po njih in socijalističnim poslancem ni jih bilo treba braniti, kar je včasih trudapolno.

Sicer pa so ti možje s svojim postopanjem izpolnovali povse socijalno-demokratsko geslo: prostost, enakost, bratstvo.

Prosto kričali in razgrajali so po zbornici, jednako so se vedli, kot nemški liberalci in nacionalci in v bratstvu s temi pripravili so avstrijska ljudstva ob tisto velikansko svoto denarja, katero so požrle poslanske dijete.

Izpolnovali so ti socijalistični državnozbornski poslanci tudi načelo, da morajo produktivna sredstva biti vsem skupna.

Porabljali so namreč ravnila in mizice, sredstva torej, s katerimi so producirali hrum in šum, kjer so jih v naglici doseči mogli.

V blagor delavskim stanovom pa so tudi delali, ker je veliko tiskarjev imelo dela s tiskom časniških poročil o parlamentarnih škandalih.

Zaslužili so torej ti možje izrečeno jim zaupanje in priznanje popolnoma.

† Prošt Jožef Herzič.

(Konec.)

Se k večji časti dospel pa je Herzič leta 1894, ko je bil z najvišjim odlokom z dne 7. decembra od svetlega cesarja Franc Jožefa I. imenovan nadžupnikom v Ptuj in povzdignen k časti inful. prošta. Dne 8. januarja 1895 so ga milostljivi knezoškof Mihael v svoji domači kapeli v Mariboru posvetili v prošta, umestili v ptujsko nadžupnijo in imenovali dekanom obširne ptujске dekanije.

V Ptuj, kjer so ga sijajno vsprejeli in dne 8. februarja slovesno sprevedili v krasno ozaljšano nadžupnijsko cerkev sv. Jurija, našel je večino meščanskih src njemu že popolno udanih. Ostala je s svojim ljubeznjivim, veselo šaljivim, a vseskozi dostojnim vedenjem kmalu pridobil ter dosegel toliko priljubljenost, da so ga nehoté čislali najhujši zagrizenci in sovražniki duhovenstva. In s splošnim zaupanjem, katero je užival, dosegel je brez posebnih ovir marsikaj, kar bi se drugemu bilo težko posrečilo. Ze prvo leto svojega službovanja v Ptuj ustanovil je ondi katoliško društvo gospa, h kateremu so pristopile najodličnejše meščanke. To društvo blagodejno vpliva na družinsko, domače življenje in že čez kratek čas so se poprej precej tužne razmere v verskem in nraštenem oziru zelo zboljš-

5-45/1897

cev", ki se boré za njegov jezik, za njegove pravice v šoli, v uradu in v javnem življenju sploh, ki se boré za narodov obstoj, da naravnost rečem, — one imenuje „L'Amico“ rogovilež! Hvala!

Sploh pa mislim in sem tudi prepričan, da ni samo štirih rogoviležev (!) v tržaški okolici, ampak jih je več — malo ne vse ljudstvo slovensko! Ono ima do sedaj vsled bridkih izkušenj dovolj jasen pojem o vsem položaju in zato se imenuje narodni boj na Tržaškem osobito, boljše boj celokupnega naroda, kakor pa boj pojedincev-voditeljev!

Naprej! Kaj bi pa bilo, ako bi ne bilo teh „mestatore-jev“? — Mesto in okolica bi živela v lepem soglasju itd. — Toda pardon! — poprej bi trebalo odpraviti še štiri laške liberaluhe iz Trsta. Tedaj vnovič samo štiri! Kdo pa so ti laški liberaluhi? Malo težko je določiti! Jaz mislim, da bi ne pretiraval dosti, ako bi rekel, da vsaj dve tretjini vseh onih, ki so pohajali gimnazijo ali kako drugo srednjo ali višjo šolo — navadnih pouličnih kričačev niti ne upoštevam, ker ti tako in tako le malo ali nič ne odločujejo pri reševanju večjih vprašanj in so le slepo orodje svojih zapeljivcev „gospodov“.

Naše mnenje o tržaško-laškem liberaluštju je tedaj ravnokar navedeno. Stavili bi pa skoraj, da „L'Amico“ v Trstu res ne sošteje dosti več nego štiri liberaluhe.

Toda pustimo suhe številke! Več nam je do stvari same.

Preudarimo natančno „L'Amico-v“ članek in presodimo, bi nam bilo res mogoče priti do zazele-nega smotra, do narodnih pravic v Trstu, ako bi se izvršila „pobožna želja“ „L'Amico-va“.

Najprej bi trebalo odstraniti štiri rogovileže „mestatore“ slovenske. Veruj mi, „Priatelj“, da dotični zapusté prostovoljno Trst in okolico, ter se vrnejo in poizgubé zopet takoj za hribe in gore, izza katerih so došli, kakor hitro se zajamčé in dejanjski priznajo narodne pravice Slovincem; da, radovoljno zapusté Trst, in sicer vam na ljubo, Trstu na ljubo, da se ne bo več spodtikal nad njimi.

Mislimo si, da teh najhujših nasprotnikov laške krvi ni več v Trstu. Od strani Slovincem so ostala tedaj sama jagnjeta, ostalo je le dobro in razumno ljudstvo. Sedaj pa le opreznim biti!

Dopisnik „L'Amico-v“ sklepa: Ako bi „mestatore-jev“ slovenskih ne bilo, živela bi mesto in okolica v lepem soglasju.

Vrednik pa je temu previdno še dostavil: „in ako bi ne bilo štirih liberaluhov laških“.

Dopisnik ne vidi tedaj v laških liberaluhih nobene ovire složnemu življenju obeh narodnostij v Trstu gledé na versko življenje in pripoznanje narodne enakopravnosti.

Previdni in razsodni vrednik pa je vso stvar bolje premislil in pripoznal, da tudi laški liberaluhi, sicer le maloštevilni, nasprotujejo složnemu življenju obeh narodnostij v Trstu.

Mislimo si sedaj, da tudi teh, recimo najhujših liberaluhov laških ni več v mestu.

Po mnenju in trditvi „L'Amico-vej“ bi moral zavladataj mej celim Trstom, izvzemši, kakor smo rekli, štiri liberaluhe laške, in mej okolico, izvzemši istotako štiri „privandrané“ hujškače, vzoren mir, sklenilo bi se pobratimstvo mej obema narodnostima, složno bi se isti borili za Boga in cerkev in bi si priznavali mejsebojno narodne pravice.

Kakor bi človek sanjal, se nam zdi dobro čita-jočim in premišljajočim to, in nehoté se zamislimo in duhoma prestavimo v „one“ divne čase; na žalost pa, da se iz teh sanj prehitro vzbudimo in se nevoljni prepričamo, da so resnično le sanje!

Niti bratu vsega ne zaupaj, verjami! Vsled bridkih izkušenj in mnogobrojnih prevar je prišel vsaj razsodniši svet do prepričanja, da treba slednjo stvar še le dobro premisliti, presoditi, preiskati, predno se jo odobri in sprejme. Isto tako i mi.

Opirajoči se na žalostne izkušnje in prevare nikakor ne sprejememo slepo zorno rudečega jabolka, boječ se, da je od znotraj gnilo — „L'Amico-vega“ članka, dasi je na videz sladak in vabljiv, ne sprejmemo, ga ne odobravamo — ga zavračamo liki poslopje brez pravega temelja, ki zvabi s svojo mikavnostjo nešteto ljudstva vase in je potem izdajalski zasuje.

Z drugimi besedami: Kako naj verjamemo v „L'Amico-vo“ krščanstvo, pravicoljubje in druge kreposti, ko nas je sam z besedo in delovanjem že tolikokrat prepričal, da se z vsem tem igra, kakor mu ravno pade v glavo, ali bolje, kakor mu velevalastni in še bolj ultranacionalni egoizem.

Cesa nam bi bilo pričakovati, da ni „onih 4 + 4 rogoviležev v Trstu, ni toli težko že naprej navesti, in to ravno na podlagi dosedanega pisarjenja in vedenja istega „L'Amica“, ki je vlil svoje „pobožne želje“ in ob enem tudi svoja izvajanja „impedimento sublatu“ v gori prevedeni odstavek.

Da, na podlagi dosedanega pisarjenja in vedenja!

„L' Amico“ je katolišk list, kakor je napisano na pročelju lista. (Konec sledi.)

Razkrinkani so.

Iz Zagreba, 8. junija.

Kak vrišč so zagnali naši mažaroni vkup z mažarskimi svojimi prijatelji na našo domoljubno duhovščino, omenil sem že v jednom dopisu. — Zmaga opozicije tem ljudem pa ne da miru ter vedno dalje rujejo, češ da morajo najti tudi onega, ki je tajno vodil ves opozicijski pokret proti vladi. Kdo drugi bi to mogel biti po njihovem plitkem razsojevanju nego sam zagrebski nadškof dr. Posilović. Predrznost in zaslepljenost mažaronskih politikov je segla tako daleč, da so v Budimpešti sklenili, vso to zadevo sporočiti samemu kralju.

In komaj se je povrnil ban Khuen-Hedervary iz Budimpešte, kjer je poročal kralju na svoj

način o volitvah na Hrvatskem, že se je podal na pot nadškof dr. Posilović na Dunaj, kamor je bil poklican v isti zadevi. Da ste jih videli te mažarone, kako ponosno so se držali, ko so zvedeli, da mora nadškof pred samega kralja. Trobili so na vse strani, da je nadškof poklican ad audientium verbum in da se bode mogel težko opravi-dati radi svojega ponašanja prigodom zadnjih volitev. So že morali vedeti, kako so ga ovadili pri najvišjem prestolu, saj v takih stvareh so oni pravi mojstri. Vse je bilo pravo frامasonsko-kalvinsko kovarstvo, katero pa seveda ni moglo vspeti.

Se preden se je nadškof dr. Posilović povrnil v Zagreb, razširili so budimpeštanski a po njih tudi dunajski listi lažnjive vesti, da je bil škof nemilo vsprejet in da se je vrnil čisto potr t skoz Budimpešto, kjer se je imel pokloniti po njihovej trditvi ministerskemu predsedniku Banffyju.

Da so o vsprejemu na cesarskem dvoru pisali po svojih nazorih, ni nič čudnega, če tudi je prava bezstialnost razpravljati o takih dogodkih prej, nego se je o tem kaj pozitivnega zvedelo. Prava židovsko-frامasonska brezsrčnost pa je, če se piše o takem dostojanstveniku tako lažnjivo, kakor se omenja zaslišanja pri Banffyju, ko nadškof dr. Posilović ni potoval skoz Budimpešto niti na Dunaj, niti z Dunaja. Kam merijo take lazi, dobro vemo, kajti nerazsodna množica se da zaslepiti, jeli pa taka pisava vodi res do kakšnega boljšega sporazumka med Mažari in Hrvati, moramo zares dvomiti. Ta laž je bila hitro odkrita, kajti o takih dostojanstvenikih se vender dobro vé, katerim potom potujejo.

Seveda so vsi mažaronski in mažarski časopisi tako nepošteni, da ne bodo preklicali te lazi, češ naj le narod veruje, da se je moral zagrebski nadškof pokloniti ministru predsedniku Banffyju ter vsprejeti od njega ostro lekcijo radi njegovega zadržanja pri zadnjih volitvah, češ da je sam največ podpiral opozicijo.

Ali tudi njihova trditev o kakem nemilostljivem vsprejemu ni resnična. Nadškof dr. Posilović se je povrnil binkoštno soboto čisto zadovoljen in vesel v svojo rezidenco v Zagreb ter dva dni zaporedoma delil zakrament sv. birme. A na binkoštno nedeljo pri svečanem obedu se je tudi zvedelo, da je nadškof v svoji avdijenci pri kralju popolnoma vspel in da nima niti najmanjšega razloga nezadovoljen biti s svojim potovanjem na Dunaj.

Ko je namreč jeden kanonikov nazdravil ljubljénemu nadpastirju ter omenil, kako nedolžno trpi duhovščina grde napade in razna preganjanja od nerazsodnih ljudi in celo od samih oblastí, odgovoril je nadškof, da sega to preganjanje celo do prestola kraljevskega, ali da se duhovščini ni treba nič bati; seveda jih je nekoliko, ki se ne drže strogo predpisov, kar pa ni nič čudnega med tolikim številom; sicer pa se nahajamo na pravem potu, in dokler se tega držimo, ne trebamo se ničesar bati. Nadškof je izgovoril te besede tako prepričevalno, da so ga vsi razumeli.

sale. To se je pokazalo ob raznih priložnostih, zlasti pa pri velikonočni spovedi.

Ko je bil krščanski duh nekoliko probujen, poprijeli so se meščani z neverjetno vnemo prelepe, a dragocene ideje, katero je prošt Heržič v svojem srcu gojil. Nameraval je namreč, veličastno, a v teku let precej skazeno mestno cerkev sv. Jurija pivotnemu gotskemu slogu primerno obnoviti. Pred vsem lotil se je presbiterija, v katerem je nerazumnost prejšnjega veka dala troje krasnih gotskih oken zazidati. Potrkal je na radodarnost njemu udanih meščanov in v kratkem času bil je s prostovoljnimi doneski večji del potrebne svote zagotovljen. Z ozirom na to sklenil je s slavnoznano tvrdko Neuhauser v Inomestu pogodbo ter sklenil vse potrebno, da bi presbiterij do prihoda višjega pastirja v Ptuj dobil pet novih oken iz barvanega stekla. A predno ko se je bilo to izvršilo, ugonobila je prošta Heržiča nemila smrt; — ni mu bilo dano razveseljevati se nad sadom svojega truda.

Novembra lanskega leta ponovila se mu je nekdanja bolezen na obistih. Spoznavši nevarnost dal se je prevideti s sv. zakramenti ter je vredil posvetne zadeve, sporočivši med drugim tudi 1000 gld. za jedno okno v presbiteriju. Vest o njegovi nevarni bolezní je neprijetno zadela in zelo preplašila vse kroge. Zalovali so njagovi mnogobrojni prijatelji, pa

tudi meščani so globoko užaljeni dan za dnevom povpraševali, kako mu gre.

Občno sočutje, združeno z obilno molitvijo za njegovo zdravje je bolnika zelo ukrepilo. Zlasti pa ga je prijetno iznenadilo novoletno voščilo milostljivega višjega pastirja, s katerim je bil kn.-šk. konzistorijalnim svetovalcem imenovan.

Po novem letu je precej okreval. Dan za dnevom je opravljal z višjim dovoljenjem v hiši najsvetejšo daritev svete maše, pogovarjal in po stari navadi šalil se s prijatelji, ki so ga pogostoma obiskovali, ter se v lepem vremenu sprehajal po dvorišču. Zaradi tega smo gojili upanje, da bode popolnoma ozdravil. A Bog je v svoji neizvedljivi previdnosti sklenil drugače. Po njegovem godu (19. marca) napadla ga je bolezen znova ter ga v kratkem času tako oslabila, da je le s pomočjo svoje blage sestre mogel vstajati in po hiši hoditi. Trpel je veliko, a tako potrpežljivo, da se je vsakdo čudil. In tako je hiral in hiral, dokler ni po zopetnem prejetju svetih zakramentov dne 29. aprila 1897 ob 1/4. uri zjutraj, obdan od domače duhovščine in zvestih strežnic, svojih dveh blagih sestrâ, — v Gospodu zaspal.

Da je bil blagi pokojnik priljubljen ne le pri svojih sobratih, marveč pri vseh, ki so ga poznali, pričal je veličastni pogreb dne 1. maja dopoldne, kakoršnega še Ptuj videl ni.

Ganljivi pogrebni govor imel je preč. gospod kanonik dr. Jožef Pajek, rajnkega sošolec in iskren prijatelj. Po opravljeni sveti maši, katero je služil preč. gospod stolni dekan Lovro Herg, pomikal se je sprevod v nedogledni dolgosti po mestnih ulicah na pokopališče. Udeležba je bila v vsakem oziru ogromna. Videli smo mladež vseh mestnih šol z ravnateljji in učitelji, razna društva in dolgo vrsto duhovnikov, katerih smo našteali 75. Za četverovpreznim, s krasnimi venci obloženim mrljskim vozom šli so za žalujočo rodbino c. kr. uradniki, častniki pionirskega bataljona, mestno starešinstvo, meščani in okoličani v dolgi nepretrgani vrsti.

Ravno je odbila ura dvanaest, ko smo truplo blagega ranjkega izročili hladni zemlji. Na strani svojih dveh prednikov, prošta dr. Ivana Vošnjaka († 17. novembra 1877) in prošta Mat. Modrinjaka († 12. avgusta 1894) počiva sedaj kot tretji prošt ptujski blagi Jožef Heržič.

Prerano vzela nam ga je nemila smrt, njega zlahtno in plemenito srce zakriva mrzli grob, ali njegov spomin ostane neizbrisljiv.

Mili prijatelj, počivaj v miru in sveti ti večna luč!

M. Sl.

S to izjavo je dokazano, da je znal nadškof vsa ogovarjanja proti sebi in svoji duhovščini razbiti ter dokazati, kateri je pravi pot, da se dospe na Hrvatskem do pravega miru in zadovoljstva. Tako je zdaj razkrinkana vsa nedostojna akcija naših mažaronov in njihovih zaveznikov v Budimpešti. Skovano je vse brzkone v Zagrebu, pa prenešeno čez Dravo našim bratom, kateri so se podvizali s to kleveto pred samo prestolje. Ali glej, laž ne večerja tamkaj, kjer je obedovala. V dveh dneh so bile razpršene vse nade naših pobitih mažaronov, ki v svoji zdvojnosti snujejo tako grda kovarstva proti onim, ki so vršili le svojo dolžnost, če so kaj pomagali, da se je narod hrvatski zavedel jedenkrat svojega nedostojnega položaja, katerega so mu skrivili njegovi navidezni prijatelji. Če tudi niso imeli ti klevetniki niti najmanjšega povoda napadati nadškofa dr. Posilovića in druge hrvatske škofo, saj niso le-ti izdali nobenega pastirskega lista, kakor avstrijski škofo glede volitev, vender jih je njihov sramotni poraz pri zadnjih volitvah tako razburil, da se v svoji zaslepljenosti oklepajo že takih sredstev, ki so nedostojna izobraženim ljudem, a kako še ne takih, ki hočejo pred svetom veljati za voditelje svojega naroda.

Ta najnovejši dogodek je dokazal, da je naša mažaronska stranka svojo ulogo doigrala in da treba samo še jeden korak storiti, da se zvrne v prepad, pred katerim stoji že od onega časa, ko je hrbet obrnila pravi krščanski in narodni politiki, ki jedina more osrečiti narod hrvatski.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. junija.

Cesarjeve besede, s katerimi je vladar izrazil nasproti baronu Dipauliju svojo posebno zadovoljnost, da so poslanci katoliške ljudske stranke vztrajali v kljub jezikovnim naredbam na strani večine, ne dajo miru židovsko-liberalnim listom. „N. Freie Presse“ bljuje žolč in ogenj nad brezsravnike, ki se drznejo osebo vladarja samega vlačiti v tok političnega strankarskega življenja. To je po mnenju teh liberalnih listov protustavno, to je nečuvno, da si ti preklicani klerikalci sploh drznejo k vladarju. Ta razburjena pisava židovsko liberalnih listov kaže, kako hudo se čutijo z besedami cesarjevimi zadeti, ker jim je s tem zmešana vsa štrna. Hoteli so namreč nemški liberalci parlamentarne počitnice porabiti v to, da bi povsod hujskali ljudstvo zoper vladne jezikovne naredbe ter tako vlado prisiliti, da jih umakne ter s tem ustreže nemško-liber. šovinizmu. Sedaj se jim je zmedel ta račun. Kjerkoli bodo namreč nastopili, povsod lahko pridejo njih konservativni nasprotniki ter narodu povedo, da vladar sam obsoja obstrukcijo in da je pohvalil ravnanje poslancev katoliške ljudske stranke. Vsa jeza dunajske židinke nič ne pomaga; ničesar tudi ne doseže s tem, ker trdi, da se besede vladarjeve od strani katoliškega časopisja zavijajo in zlorablajo, ker se zlorablajo le od strani nemških liberalcev, ki v svoji nadutosti kaj tacega niti v sanjah niso pričakovali. Ljudstvo, ki trezno sodi, bo sedaj lahko videlo, da to umetno hujskanje Nemcem le škodi, ker sploh ves parlament zadržuje, da se v njem ne more pričeti nobeno plodonosno delo. Dostaviti pa moramo le še to, da imajo liberalni listi najmanj vzroka izrekati se proti temu, da bi se porabljale cesarjeve besede v strankarsko-političnih bojih. Nemško-liberalni listi so ob priliki cerkveno-političnih zakonov se skrivali z vso silo za krono in tem potom dognali ono nesrečne zakone, ki sedaj ravdivjavajo ljudstvo na Ogerskem. Torej ne le kadar kaže, ampak tudi kadar židovskim liberalcem ne kaže, so besede vladarjeve velikega pomena.

Vlada proti nemškim hujskacem. Kakor je videti iz pojavov zadnjih dnij, skuša vlada kolikor mogoče zabranjevati nemško-liberalnim in nacionalnim hujskajočim njih razdirajoče delo mej narodom. Razpustila je ljudsko društvo v Solnogradu, ker je državni poslanec Iro na shodu tega društva govoril veleizdajsko. Vlada je prepovedala shod nemških šovinistov v Egerju, sploh pa na okrajna glavarstva izdala ukaz, s katerim jim naroča strogo paziti na shode. Včeraj je bilo na Dunaju več listov zaplenjenih, ker so ponatisnili ta vladni ukaz, katerega so pa smeli listi v Gradcu objaviti, ne da bi jih bila vlada konfiskovala. Mi nimamo nič proti temu, da vlada v smislu zakonov strogo postopa proti hujskacem, toda naše mnenje je to, naj bi bil grof Badeni v državnem zboru tako

odločno postopal proti onim, ki so to gibanje provzročili, potem bi se mu ne bilo treba sedaj oprijemati vsake bilke, ki se mu ponuja.

Pomen avstro-ruskega približanja. Velik je pomen pohoda našega cesarja v Peterburgu v političnem oziru ter se kaže sedaj pri mirovnihi pogajanjih, kaže se pri balkanskih državah, kjer ponehava ono, za te države neplodno tekmovalje mej Avstriji in Rusiji prijaznimi in nasprotnimi strankami. Nemška „Kreuz Zeitung“ pa vidi velik pomen avstro-ruskega približevanja tudi v tem, da bo to zblizanje pomnožilo in vtrdilo vpliv Slovanov v Avstriji. Ta list namreč piše: Mi smo že enkrat glede novega približanja mej Avstrijo in Rusijo opozarjali na neko ne malo usodno stran teh novih razmer. Dasi je to zblizanje koristno za splošni mir ter je s tem zabranjena nevarnost vzhodne vojske, vender to zblizanje v svojih posledicah pomeni brez dvombe okrepilo slovanske misli, katero, kakor znano, vodi Rusija. — Teh besed omenjamo zato, ker uprav sedaj nemški šovinisti očitajo drž. zboru v Berlinu, zakaj ni protestoval proti jezikovnim naredbam avstrijskega ministra grofa Badenija. Značilna znamenja.

Mitrova pogajanja brez konca in kraja. Vsaki dan listi mnogo pišejo o mirovnihi pogajanjih v Carjemgradu, vender se zdi, da so zapuiki še danes tam, kakor so bili prvi dan po sklenjenem premirju. Zastopnik Turčije in zastopniki evropskih vlad hodijo okoli prepornih točk kakor mačka okoli vrele kaše. Vedno vlada mej njimi popolno soglasje, le kader se dotaknejo kake točke, o kateri bi se bilo treba dogovoriti, pa skočijo naražen, kakor bi se vsi opekli in seje se prelože za nekaj dni, da se spečenina ozdravi. Potem pa zopet igro nadaljujejo od početka. Zastopnik Turške pravi v odločilnem trenutku, da nima še končne odločitve sultanove in odposlaniki morajo za vsako malenkost iskati poučil pri svojih vladah. Iz zadnjih poročil se kaže, da so poslaniki se zopet bolj zedinili ter da se je tudi zastopnik Angleške pomiril. Mej tem pa, kakor smo že omenili, je zrasel greben Turčiji. To se vidi iz nemških listov, ki precej oistro pišejo zadnje dni proti Turčiji ter jo prepričujejo, naj se nikari preveč rada ne sklicuje na svoje zmage nasproti Grkom, kajti te so bile mogoče le radi tega, ker so evropske velesile ostale neutralne in ker so tudi balkanskim državicam ukazale, da naj mirujejo. Najlepše torej stori Turčija, ako se hvaležna ukloni sklepom evropskih velesil, kakor je to storila Grška.

Socijalne stvari.

Obrtni in delavski shod v Solnogradu.

Že večkrat smo povdarjali, da je potrebna splošna državna organizacija krščansko mislečih delavcev in obrtnikov, če hočemo kaj doseči. Hvala Bogu! ta misel se vedno živeje vzbuja in še letos, upamo, se tudi prične izvrševati. Kako, izprevidijo naši bravci iz nastopnega poziva:

Gospodom obrtnikom in delavcem v alpskih deželah!

Rokodelstvo je imelo zlata tla, dokler je stalo trdno organizovano na krščanskih tleh. Že dolgo so napočili zanje slabi dnevi, in dasi se je mnogo poskušalo po zakonitem potu in po lastni pomoči rešiti obrtni stan, vender še krvavi iz tisoč ran in posamni njegovi oddelki so izročeni popolnemu propadu.

Tudi delavske razmere potrebujejo trdne organizacije na krščanskih tleh. Jeden del delavcev se je v obupnosti oklenil prekucijskih strank in je postal žrtva brezvestnih hujskacem.

Rešitev za obrtni stan in za delavce je samo v praktičnem krščanstvu, t. j. v takih javnih napravah, ki se ravna po krščanskem nraevnem zakonu.

V organizacijo obrtnikov in delavcev, da se posvetujemo o sredstvih v odstranjenju opravičenih pritožb in da ustanovimo praktične koristne naprave, bo zboroval dne 8., 9. in 10. avgusta t. l. v Solnem gradu južno-avstrijski obrtni in delavski shod (za alpske dežele Predarlško, Tirole, Koroško, Štajersko, Kranjsko, Gorenjo Avstrijo in Solni grad.)

Ta shod bo vrh tega stopil v zvezo z zastopniki krščansko socijalnega gibanja v dunajski prvostolnici in v Dolenji Avstriji in pri vsi samostojnosti, ki jo zahtevajo razmere alpskih dežel, bo omogočil složno delovanje z dunajskimi kršč.-socijalnimi delavci.

Ta obrtni in delavski shod se bo pečal s praktičnimi nasveti. V razgovor pride:

Obrtna in delavska organizacija v alpskih deželah. Izvršitev zakona z dne 15. januarja 1895 o nedeljskem posvečevanju. Spopolnitev zadrugnega življenja in sredstva v obrambo proti umazanemu tekmovalju. Vprašanje o obrtnih vajencih. Načrt načelnih določb, kako naj se nekateri obrtni izdelki (n. pr. črevljarsko blago, obleka i. t. d.) izključijo iz tvorniskega dela. — Ureditve razmer v prometnih obrtih in še marsikaj drugih obrtnih zadev.

Dalje se bomo posvetovali o ustanovitvi hranilniških in posojilniških društev za obrtnike, društva za zidanje delavskih hiš, zavarovalnega zavoda za starost in onemoglost obrtnikov in delavcev, zavoda za posredovanje dela, krščanske železničarske zveze itd., itd. Delovanje imenovanih društev naj pokaže, da more kršč. delavska in obrtna stranka podajati delavcem in obrtnikom pravih, gospodarskih uspehov.

Ta obrtni in delavski shod naj dá priložnost, vzlasti krščanskim zadrugam, obrtnim društvom, katol. in kršč.-soc. mojsterskim, — pomočniškim in delavskim društvom in zvebam z enakimi nameni, da odposljejo svoje zastopnike.

Obrtniki! Delavci! Pripravite se, da pridete v zelo velikem številu k temu shodu. Pokazite, da noče kršč. rokodelstvo in obrt nič vedeti o tistih prekucijskih mislih, ki se širijo tudi v naših katoliških alpskih deželah! Obrtniki! Pokazite, da se zanimljete za rešitev svojega časti vrednega stanu in da se ne bojite žrtv. V jedinosti je moč!

Delavci! Dokazite, da niste odložili pametnega mišljenja, krščanskega čuvstvovanja in katoliškega prepričanja in boju za obstoj; dokazite s tem, da se udeležite shoda, da hočete v sporazumljenju z drugimi stanovi po mirnem in postavnem potu zboljšati svoje stanje.

Predlogi se morajo poslati vsaj do 15. julija; na kasneje poslane se ne bomo ozirali. — K temu shodu smejo tisti, ki dobe pri solnograškem odboru deležne listke. Zanje naj se vsaj do 1. avgusta oglašajo.

Vsi dopisi naj se pošiljajo g. Otonu Disu, Salzburg, Sigmund Haflnergasse 18.

Nadejamo se, da bodo tudi s Slovenskega delavci, obrtniki in njihovi prijatelji z veseljem pozdravili ta shod in se ga čim najštevilnejše udeležili. Ne zamudimo lepe prilike in skrbimo vsak po svoji moči, da se bo tudi za slovenske kraje častno izvršil prvi poskus širše delavske in obrtne organizacije v krščanskem smislu.

Tedenski koledar.

Nedelja, 13. junija: Prva pobink.; evang.: Meni je dana vsa oblast. Mat. 28. Sv. Trojica. — Ponedeljek, 14. junija: Bazilij šk. — Torek, 15. junija: Vid, Modest mm. — Sreda, 16. junija: Frančišek Reg. spoz. — Četrtek, 17. junija: Sveto Rešnje Telo. — Petek, 18. junija: Feliks in Fortunat. — Sobota, 19. junija: Gervazij in drug. mm. — Lunin spremin: Ščip 14. junija ob 9. uri 59 minut zvečer. — Solnce izide 15. junija ob 4. uri 14 minut; zaide ob 7. uri 46 minut.

Narodno gospodarstvo.

C. kr. trgovsko ministerstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici, da se bodo oddala v penezokovnici v Madridu (Administración de la Fábrica Nacional de la Moneda y del Timbre) večja dobavljana oglja, lesa in olja v pokritje potrebščin v finančnih letih 1897/98, 1898/99, 1899/1900. Natančnejši pogoji nahajajo se pri c. kr. avstrijskem trgovskem muzeju na Dunaju.

C. kr. trgovsko ministerstvo je naznanilo trgovskim in obrtniškim zbornicam, da morajo avstro-ogerski poljski in industrijski izdelki, katere se naloži na ladijo v kaki nemški, belgijski, holandski itd. luki in so namenjeni v Spanijo, biti opremljeni s spričevalom o izviru in transit-certifikatom. Take certifikate izdajati so upravičeni avstro-ogerski carinski uradi, kjer blago prestopi mejo ali oblastnijo onega kraja, iz katerega se je blago naravnost v Spanijo poslalo (fakturiralo) in konečno vse one oblastnijo in korporacije, ki imajo pravico izdajati certifikate o izviru. Imenovane transit-certifikate mora vidirati dotični španski konzul v Avstro-Ogerski, ni pa potrebno v tem slučaju dati vidirati certifikata španskemu konzulu v luki, kjer se je blago naložilo.

Dobava žita, sena, slame itd. C. in kr. tretja vojna intendantca je poslala tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici izkaz o približni potrebnosti oskrbovalnih predmetov (pšenice, rži, ovca, kruha, sena, razne slame, trdih in mehkih drva, premoga), katere je zagotoviti za dobo 1897/98 za čete c. in kr. stalne vojske in c. kr. deželne brambe v postajah Gradec, Ptuj, Maribor, Celje, Celovec, Beljak, Trbiž, Ljubljana, Toplice, Trst, Koper, Gorica, Gradiška, Pulj i. dr. Ta izkaz se lahko pogleda v pisarni trgovske in obrtniške zbornice, ustna pojasnila se pa lahko poizvedo pri oskrbovalnih magacinih v Ljubljani, Celovcu, Gorici, Trstu, Pulju, Gradcu in Mariboru.

C. kr. trgovinsko ministerstvo je naznanilo trgovskim in obrtniškim zbornicam, da se je s kraljevim španskim dekretom z dne 2. junija 1897 določil direktni nakup 20.000 oblek iz progastega blaga, 10.000 srajc, 10.000 parov spodnjih hlač, 10.000 plaht in 30.000 parov pletenih čevljev (alpargatas) za čete na filipinskih otokih stacionirane. Dekret je v „Gaceta de Madrid“ z dne 3. junija t. l. razglašen.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. junija.

(Birmovanje v ljubljanski škofiji preloženo.) Ker so prevzvišeni gospod knezoškof zadnje dni toliko oboleli, da morajo po zdravnikovem ukazu nekaj tednov popolnoma počivati, so bili primorani za sedaj napovedano kanonično obiskovanje in birmovanje za nedoločen čas preložiti. Opravili bodo le birmovanje na Igu in na Golem. Glede drugih krajev pa, ki so bili doslej za letos določeni, odložili bodo še le pozneje, kedaj in kje, da bodo birmovali, ker bodo morali vsled prekratkega časa nekatere za sedaj določene postaje tudi popolnoma izpustiti. To objavljamo na željo knezoškofijstva, da vedo dotični častiti gospodje župniki pravočasno potrebno ukreniti.

(Poveritev podpisov.) Pravosodni minister grof Gleispach je izdal 24. maja t. l. odredbo glede sodne poveritve pristnosti podpisov na zasebnih listinah. Glasi se: Kakor je pravosodno ministerstvo že večkrat opozorilo sodišča z vrejenimi zemljiškimi knjigami, je za tabularni promet največje važnosti, da sodišča, posebno po deželi, vsak čas rada ustrezajo strankam, ki prosijo, da se jim sodno potrdi pristnost podpisov. Ker pa se večkrat dogaja, da okrajna sodišča zavračajo prošnje za legalizacijo ter stranke pošiljajo k notarju, zato pravosodno ministerstvo iznova sodišča opozarja na njihovo dolžnost.

(Udanostna izjava.) Občina Trnovo na Notranjskem izvolila je v obč. seji z dne 4. marca t. l. Prevzvišenega kneza in škofa Ljubljanskega v znak popolne udanosti, spoštovanja in ljubezni svojim častnim občanom. — Pretečeno sredo poklonila se je očetovsko skrbnemu nadpastirju deputacija, ter izročila udanostno listino po Trnovskem županu g. Francu Benigarju. Prisostvovala sta dva občinska svetovalca Ivan Benigar in Josip Cetin. — Modrega vladiko ohrani Bog še mnoga leta!

(Protestantje v Kočevju.) V Kočevju je kakih dvanajst protestantov. Te je zbral ljubljanski pastor nedeljo pred binkoštni k službi božji, ki se je vršila v prostorih šulferajnske obrtne šole.

(Na adresu kranjske obrtne družbe.) S svojim nastopanjem škodovala je ta družba tu v Trstu več, nego se njej morda sanja. Seveda vodstvo družbe je na Gorenjskem, a mi smo tukaj. Oddala je dela podjetniku, ki je hud sovražnik Slovencev in je le tem na škodo nalašč privlekel delavcev iz lačne Italije. Posledica temu je seveda zdaj, da se dogajajo škandali na delih v Škednju. Italijani so menda naravnost poučeni po izvestnih krogih, naj izzivajo in počno kar hočejo proti Slovincem, češ, saj se jim ne zgodi ničesar. Ako pa bi šlo njim za kožo, tedaj pa naj kar jednostavno pobrišejo v — Italijo. Za pot še menda dobe denarja od laških zaščitnikov. Tekom časa se že poleže vsa stvar. Vprašali bi radi kranjsko družbo naravnost: ali je znano istej, kaj se dogaja v Škednju? In ako jej je znano, ali prevzame kar meni nič tebi nič na svojo vest, kar je zakrivila s svojim korakom? Ali ne misli na to, da nalaga svojemu podjetju grd madež? Obrtna družba je očitna sovražnica Slovencev, to vemo, — (kaj pa so jej storili hudega Slovenci? Morda to, da se ne dajo tako hitro podjarmiti, kakor bi želeli naši nasprotniki) — ali toliko vsaj bi se moglo pričakovati od nje, da vendar tudi ona kaj stori, da

se preprečijo nadaljni slični in žalostni dogodki med delavstvom njenega podjetja. To zamorejo gospodje Luckmann in drugi in morajo tudi brzo storiti, ako imajo le kaj srca v sebi za svojega sorojaka!

„Edinost“.

(Iz Št. Jakoba ob Savi.) Redko kedaj prime od nas kdo za pero, da bi poročal o naših razmerah, da si ravno bi se dalo o dogodkih v zadnjem času dokaj zanimivega objaviti. No pa ker so večinoma le slabe stvari, in mi raje vidimo, da kar se pri nas slabega zgodi, naj raje ostane med nami in se naj ne troši med svet, da še bolj vglada ne zgubimo, kakor smo ga že, mislimo raje o njih. — Omeniti hočem raje to, kar vsakemu človeku blaži dušo in srce, namreč cerkveno petje. Ako stopiš v našo cerkev med svetim opravilom, čudil se bodeš, da čuješ na deželi v cerkvi tako ubrano in umetno petje. Kdor pa je vešček v petju, pa tudi ne bo mogel zanikati, da se v mestnih cerkvah kje bolj natančno poje po notah kakor na našem koru. Vse pavze, in druga malenkostna znamenja, ki dajo pravo barvo skladbi, se od pevcev nikjer ne pregledajo, poleg tega je petje tako živahno, tako veselo in tako lahko celo pri najtežavnejih latinskih skladbah, tako da poslušalec nikjer ni v strahu, da se bode pevcem kaj pokazilo. In taki nebeški, nežni glasovi so to, ki lijo iz grl čilih mladih pevcev, da se človeku v resnici topi srce, ko jih čuje. Nihče bi ne zaupal mladi družbi, ki se vstopi okoli organista v nedeljo, da je tako izvežbana. Opomniti moram, da cel zbor sestoji razven dveh odraslih moških, iz samih mladih deklic, ki so še skoraj vse pod štirinajstim letom. Hvala za tako petje gre v prvi vrsti g. župniku, ki je vzbudil to petje, v drugi vrsti pa g. organistu, ki je pevke vežbal čez pol leta vsaki dan po tri ali štiri ure neprenehoma. Istotako gre vsa čast in hvala vsem pevkam, ki so bile tako marljive, da so se učile tako pridno. Seveda pri nas ljudje še vajeni starega petja, nekateri ne morejo odobravati novega in umetnega, in se tudi sem pa tje kdo spodtakne nad njim in pa nad onim, ki je to petje vzbudil. No pa upam, s časoma se bodo že privadili tudi temu. — Priporočal bi drugim deklam po deželi naše mlade pevke v vzgled, da bi baš isto tako marljivo poprijele se petja, da bi se ne čulo onega zaspanega petja, kakor se zadene po deželi tako često. — Kako krasna je bila latinska maša na binkoštno nedeljo, zlasti oni „Agnus dei“ me je jako pretresel. Tako mило in proseče glasilo se je po razbitem in podprtem svetišču: „dona nobis pacem — daj nam mir!“ Daj nam mir, kako željno ga pogrešamo. — Naj bi zopet ta nebeški mir združil vse župljane v jedno skupno družino.

(V deželno bolnico) v Ljubljani je bilo meseca maja vsprejetih 330 moških in 225 ženskih bolnikov, skupaj torej 555; s preostalimi iz prejšnjega meseca je bilo bolnikov 934. Od teh je bilo ozdravljenih 357, zboljšanih 125, premeščenih 28, 36 jih je umrlo, v bolnici jih je koncem meseca maja ostalo 372.

(Iz Št. Vidu nad Ljubljano.) Lepa slovesnost se bo vršila v nedeljo dne 13. t. m. v Št. Vidu, katera nam priča, kako vneti so vrli Šentvidčani za božjo čast. V Vižmarjih napravili so občani prekrasno kapelico s kipom Matere Božje brez madeža spočete. Ta kip izdelal je prav mojstersko domačin, za šentvidsko župnijo zelo zaslužni g. Al. Vodnik. Delo hvali mojstra! Vsakdo, ki bo imel priliko, videti ta kip, ne bo se mogel ločiti brez čuta pobožnosti in češčenja Matere Božje. V nedeljo bode slovesno blagoslovljenje tega kipa, katero se bo vršilo v sledečem vsporedju po vč. gospodu župniku Gr. Malovrhu v Vižmarjih: 1. Litanijske vseh svetnikov v farni cerkvi ob 2. uri popoldne. 2. Slovesni sprevod iz farne cerkve do kapelice v sledečem redu: a) katoliško društvo rokodelskih pomočnikov z zastavo, katero ima pri blagoslovljenju častno stražo; b) verno ljudstvo (moški); c) male in velike družice; d) cerkveni pevski zbor; e) čč. duhovščina; f) verno ljudstvo (ženske). 3. Pri priходу do kapelice Marijina pesem. 4. Govor. 5. Marijina pesem. 6. Blagoslovljenje kipa Matere Božje. 7. Pesem o Marijinem častenju. 8. Pete litanijske Matere Božje. — Pač mora ta slovesnost naudajati vč. šentvidsko duhovščino s pogumom. Čaka jo namreč težavno a prepotrebno delo razširjenja farne cerkve sv. Vida. Le naprej! Vrli Šentvidčani, od katerih je znano, da so vselej vneti za božjo čast, bodo, kakor gotovo vemo, tudi v tem delu podpirali svojo duhovščino.

(Povodenj.) Vsled hudih nalivov zadnje dni je voda marsikje poplavlila travnike in njive ter nare-

dila mnogo škode. Tako je Ljubljana narasla za dva metra nad normalom. Potok Mirna pa je preplaval dolino od Mirne do Mokronoga ter naredil zopet veliko škodo na travnikih.

(Iz Št. Jurja pri Kranju.) Pač vsakemu, posebno ubogemu kmetiču je znano, kako občutno škodo napravlja rujavi hrošč pri drevju in poljskih pridelkih. Kamor se vsede ta požrešni zajedalec ali vrije v zemljo njegova ličinka, zapušča za sabo žalostne sledi opustošenja in uničenja sladke nade bednega kmetovalca. — Zato smo mu napovedali v naši občini kruti boj, pri kojem se posebno odlikuje mladina na celi črti. Pokončalo se je tega neboditrebna ogromna množica 663 mernikov 12 firkelnov. Slavno županstvo je izdalo sanje 184 gld. 05 kr. Obirale so se tudi pridno gosenice. Onim pa, ki so se v svoji ozki pameti smejali oklicom in opominom našega uzornega gosp. župana, se sedaj dobro otepa. Veselo jih pozdravljajo trope metuljev, ki se obešajo po drevju, koje žalostno pobeša brezplodno vejevje.

(Na mariborski gimnaziji) se je v sredo vršila skušnja iz štajarske zgodovine. Obdarovani so bili četrtošolci: Jehart Anton in Tiller Fr. s sreberno svetinjo; Berk Anton in Pintar Fr. sta dobila po jeden zlat; Vargazon Ernest in Šanda Karol po 10 kron, Persaglijo Fr. knjigo.

(Toča) je binkoštni ponedeljek naredila mnogo škode po Rogatcu in okolici. Dne 4., 5. in 7. junija pa so hudi nalivi na južnem delu Pohorja napravili veliko škode: odnesli mnogo rodovitne zemlje, nanesli peska, odnesli lesa ter raztrgali pota.

(Otroško pojmovanje.) Adolf: »Oče, jedenkrat naj grem s taboj v državni zbor.« Oče: »Sinko, kaj pa hočeš tam?« Adolf: »Rad bi, divjake videl.«

(Pium desiderium.) Vrednik (vrže nekaj rokopicov v koš): »V Babilonu bi bil moral biti vrednik, ko so se na opeko pisali. Tam bi si bil lahko sezidal iz mojega vredniškega koša najlepšo vilo.«

(Zvito.) A: »Ti praviš, da kadilci malo časa žive. Moj oče je strasten kadilec, pa je vendar sedaj že okroglih sedemdeset let star.« B: »Da, koliko bi bil pa še le star, če ne bi kadil!«

(Obisk v vojašnici.) General: »Ste zadovoljni s hrano?« — Novinec: »Da gospod general.« — General: »Je dosti hrane? In potem, ali ne dobi na vse zadnje jeden velik kos, drugi pa majhen?« — Novinec: »Velikega ne dobi nobeden, gospod general.«

(Znana tvrdka Ernst Krickl in Schweiger na Dunaju) naznanja, da tudi po smrti nje predstojnika gosp. Ignacija Schweiger nadaljuje trgovino s cerkveno opravo in bode vsem naročnikom jednako dobro in urno postregla, kakor do sedaj.

* * *

(Sejmi po Slovenskem od 14. do 19. junija.) Na Kranjskem: 14. junija v Hotederžici, Premu, Tržiču, na Vrhniki, St. Jerneju, Hotemazah; 15. na Vačah, v Kočevju, Jagnenci, v Starem Trgu, Polhovem Gradcu, Bruniku, Zdienski Vasi, Trebnjem, Zireh, Premu, Dobu, Št. Vidu pri Zatičini; 18. junija v Zalogu; 19. junija v Rovišah. — Na Slovenskem Stajarskem: 14. jun. v Št. Jurju, Brežicah, pri Sv. Duhu v Ločah, St. Janžu, Rogatcu, Zaveu; 15. junija pri Sv. Barbari, Kostivnici, Mozirju, Lambahu, na Planini, pri Sv. Vidu, pri Sv. Rozaliji. — Na Koroškem: 14. junija v Oberdravbergu; 16. junija v Truberku, Grajfenbergu. — Na Primorskem: 14. junija v Kobaridu.

Društva.

(Centralna posojilnica slovenska) v Krškem je določila za drugo polovico t. l. sledečo obrestno mero: za hranilne vloge 4½%, za posojila posojilnicam 4¾% — 5%, za posojila osebam 5¼%.

(„Posojilnica v Trnovem na Notranjskem“) imela je 30. maja občni zbor, katerega se je vdeležilo obilo gospodarjev iz celega bistriškega okraja. Načelstvo razvilo je zborovalcem svoj denarni položaj ter promet, ki je znašal v 3. upravnem letu lepo svoto 95.000 gld. — Sprejemkov imela je posojilnica v hranilnih vlogah 45.223 gld. 39 kr., a posojil je izplačala 46.382 gld. 08 kr. Iz primere med prejemi in izdatki je razvideti, da je načelstvo imelo dovolj preglaiv pridobivati potrebnih denarnih sredstev. — Računi so se pregledali in odobrili. Zadruga si je napravila že lep varstveni zaklad v znesku 600 gld. Denar se je izposojal na vknjižbo in poroštvo. — Ozir porošstva, se je za bodoče sklenilo, da se bo denar izplačan na poroke, za krajši termin nego 4 leta posojeval. Posojila se bodo strankam odpovedavala, kedar je potekel dogovorjeni čas. Zaslisavali pa se bodo vendar vselej

pred poroki, da se po možnosti, izvunsodnim potom, denar od strank iztirja ali vknjiži. Za bodoče se strankam na poročstvo ne daje več nego 200 gld. posojila. Doba vračila se po možnosti omejuje. — Živahna razprava se je vnela ob točki denarnega gospodarstva. Živo se je zborovalcem risala nujna potreba varčnosti. Nekaj novcev bi se vendar marsikomu dalo privarčevati in v hranilnico polagati. V tem oziru ima zavod manj uspeha pokazati. — Lehkomiselnost in potratnost je poleg oderuštva zakrivila velikokrat revščino in propad tukajšnjega kmetskega stanu. Posojilo naj se išče le v skrajnih potrebah. Poudarjala se je izredna važnost prepotrebne denarnega zavoda, ki zasluži pa tudi vsestranskega zanimanja in podpore.

(Slovenska posojilnica v Sinči vesi na Koroškem) je imela v minulem letu, kakor povzamemo računskemu sklepu, 86 873 gld. 15 kr. denarnega prometa. Udov je pristopilo 85, izstopilo 9 in bilo koncem leta 473, ki imajo v deležih 3856 gld. Posojil se je dalo 17.253 gld., povrnilo 7146 gld. 32 kr. in ostalo 98.619 gld. 4 kr. Hranilnih vlog se je vložilo 29.309 gld., vzdignilo 22.703 gld., ostalo 92 924 gld. 46 kr. Rezervni fond je narasel na 2913 gld. Cistega dobička je bilo 514 gld., upravnih stroškov 481 gld. 77 kr.

(Vabilo k prvemu velikemu tamburaškemu koncertu.) katerega priredi tamburaški zbor „Celjskega Sokola“ s prijaznim sodelovanjem slavnih tamburaških društev iz Ptuja in Zalca v nedeljo dne 20. rožnika t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju. — Nastopi 50 tamburašev. — Vstopnina 1 gld. za osebo. Člani „Celjskega Sokola“ in dijaki plačajo 1 krono. Rodbinske vstopnice za rodbino do 3 oseb 2 gld. — Vstopnice se dobijo na dan koncerta pri blagajni. — Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer. — Začetek ob 8. uri zvečer. — K prav mnogobrojni vdeležbi vabi najljudneje odbor.

Telegrami.

Dunaj, 12. junija. Listi poročajo, da se delegacije letos skličejo meseca oktobra. Iz tega sklepajo, da se državni zbor skliče koncem meseca septembra, ker mora izvoliti delegate. Letos bodo delegacije zborovale na Dunaju ob enem z državnim zborom.

Dunaj, 12. junija. Finančni minister je imenoval glavnim davkarjem pri finančni direkciji v Ljubljani Ivana Hrena in Fridolina pl. Franken-a.

Dunaj, 12. junija. K sinočni seji mestnega zbora niso prišli liberalni mestni odborniki, ki so se zaradi dogodkov v zadnji seji pritožili na namestništvo ter hočejo čakati rešitve svojega ugovora.

Dunaj, 12. junija. Bismarckov list: Leipziger Neust-Nachrichten zahteva pojasnil o podlagi skupnega postopanja Rusije in Avstrije, ki se je določilo povodom bivanja avstrijskega cesarja v Petersburgu. List pravi, da imajo Nemci pravico vedeti, ali se je to zgodilo na račun Nemške (!).

Gorica, 12. junija. Pri mestni volitvi družega razreda sta bila izvoljena italijanska liberalca Borghetti in baron Ritter.

Budimpešta, 12. junija. V kraju Elemer je imejitelj tovarne naročil tuje delavce, ker so domači zahtevali povišanje dnine. Ker je tovarnar potem kršil njih pravice, so se mu uprli in prišlo je do hudega boja, v katerem je več delavcev ubitih in mnogo ranjenih. Ker žandarmi niso mogli napraviti reda, bili so na mestu poklicani vojaki.

London, 12. junija. Po posvetovanju zastopnikov velesil in turškega ministra za zunanje stvari sešli so se ministri v posvet ter sklenili, da je nemogoče iz Tesalije se umakniti, da pa ni treba prenaplo prenehati glede tega vprašanja obravnati z zastopniki velevlastij. — Angleški listi poročajo, da pogajanja zadnje dni hitreje napredujejo, ker je Turška zadovoljna s komisijo konzulov, ki ima vravnati državnopravne razmere Grkov živečih na Turškem in ker se ji je priznala vojna odškodnina 100 milijonov frankov.

V sedanjem času za jemanje najbolj pripravno pristno, čisto in sveže 53 (19) 3

dorševo med. ribje olje

je ugodnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena steklenici 50 kr., dvojna steklenica 1 gld. Priporoča

lekarna L. Leustek v Ljubljani,
Resljeva cesta števil. 1, poleg mesarskega mosta.

Umrli so:

10. junija. Katarina Mausar, delavčeva žena, 28 let, Vodmat 11, sušica.

10. junija. Jožef Blas, umirovljeni vladni sluga, 88 let, Poljanska cesta 10, ostarelost.

11. junija. Stanko Suhadole, želez. čuvaja sin, 1 leto 10 mesecev, Martinova cesta 13, jetika.

V bolnišnici:

8. junija. Jurij Eržen, delavec, 57 let, Vitium cordis.

9. junija. Jera Kavšek, delavčeva žena, 43 let, Hernia.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Namestu venca na grob pokojnega župnika Kačarja č. gospod poslanec Janez Ažman, župnik v Gorjah, 5 gld. — Bog plačaj!

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
11	9. zvečer	741.0	14.0	sr. jvzh.	jasno	
12	7. zjutraj	741.7	11.9	sl. jvzh.	poloblačno	0.0
	2. popol.	740.7	19.5	p. m. svzh.	"	

Srednja včerajšnja temperatura 14.9°, za 2.4° pod normalom.

Najboljšo pitno vodo

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušeno, od zdravniških (X.) avtoritet priznано, ima 4 24

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovij in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodcec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, istakot tudi jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradec, dne 2. februarja 1897.

Provincijal

brat Emanuel Leitner.
nadzdravnik.

232 100—22

Županstvo Št. Peter na Krasu

isče

občinskega tajnika

Služba se lahko nastopi takoj, najkasneje pa s 1. julijem t. l. Zaželjena je jamčevina 100 gld. Letna plača znaša 360 gld., pa se lahko zdatno zboljša, ako se dotični gospod razume ali v hranilničnem poslovanju, ali v sadjereji, ali v pivovodstvu.

Lastnoročno pisane prošnje vsprejema do 25. t. m.

405 3-2

Županstvo.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgube, ako hoče prodajati postavno dopuščene srečke in državna pisma.

Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII, Deutschgasse 8. 284 10-7

Koverti s firmo

trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna

v Ljubljani.

Štajersko deželno kopelišče

Rogatec-Slatina

Postaja južne železnice Poličane.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Pitno, kopalno, električno zdravljenje in z mlekom.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Svetovnosloviti glavberjevo - solnato - kislakasti vrelec, priporočeni od prvih zdravniških avtoritet proti obolenjem prebavnih in dihalnih organov, in sicer:

Tempeljski vrelec, najboljša osvežujoča pijača,
Styria vrelec, preizkušeno zdravilno sredstvo, 230 20-11

razpošilja vselej sveže napolnjena

kopeliščno oskrbnitvo v Rogatec-Slatini.

Deželna rogaška kislavoda se povsodi prodaja.

Glavna zaloga v Ljubljani pri Mih. Kastnerju in P. Lassniku.

Natečaj.

Mestno županstvo v Idriji razpisuje s tem natečaj za zgradbo nove mestne hiše. Omejena dela proračunljiva so sledeče:

I. Zemljiška dela	gld.	303 44
II. Zidarska dela	"	14542 25
III. Kamnoseška dela	"	2152 32
IV. Podobarska dela	"	536—
V. Tesarska dela	"	2206 23
VI. Kleparska dela	"	718 33
VII. Pokrivanje strehe	"	685 84
VIII. Mizarska dela	"	3102 36
IX. Ključavničarska dela	"	2820 70
X. Dobava železa	"	1208 10
XI. Pleskarska dela	"	591 55
XII. Slikarska dela	"	332—
XIII. Steklarska dela	"	585 36
XIV. Razne naprave	"	960—

Skupaj gld. 30744 48

Navedena dela oddana bodo skupno jednemu podjetniku in sicer delo z materijalom vred. K tej ponudbi vabijo se podjetniki z dostavkom, da mora vsak podjetnik ponudbi priložiti vadij, znašajoč 10% proračunjene svote, t. j. 3074 gld. Pismene ponudbe morajo biti zapečateni in naj imajo razun naslova napisano »Ponudba za zgradbo nove mestne hiše v Idriji«.

Ponudbe morajo biti najkasneje do 23. junija opoldne v Idriji.

Potrebni načrti, proračuni in posebni pogoji nahajajo se v občinski pisarni vsakemu na vpogled.

Mestno županstvo v Idriji, 12. junija 1897.

Razglas.

Pri ljubljanskem magistratu izpraznjeno je mesto

magistratnega koncipista

s prejemki V. činovnega razreda.

Za to službo je treba prosilec dokazati, da so dovršili juridične študije na kakem tuzemskem vseučilišču, ter z dobrim uspehom prebili teoretične državne izpite in pa praktični izpit v političnem uradovanju. Prošnje za to službo, katere morajo biti opremljene z dokazili o predpisani usposobljenosti, o starosti, o znanji jezikov, ter o vseh drugih merodajnih osebnih razmerah vložiti je pravilnim potom

do 31. julija letos

pri podpisanem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

408 3-1

dne 10. junija 1897.

Takoj se sprejme krepak deček kot

učenec

za kolarski obrt.

397 2-2

Ignacij Voja
kolar v Vodmatu št. 100.

Josip Cvetrečnik,

sočni slikar, Karlovska cesta št. 2,
se priporoča v vsakovrstna v sobnoslikarski obrt spada-
joča dela. 9 32-19

XXXX Solidno blago. XXXX

Janeza Dogan-a mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15
(v Medjatevi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

**raznovrstnega politiranega
in likanega pohištva.**

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do
40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene
madrace 8 gld. 50 kr., pulte za masne knjige itd.
Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik s podobami
zastonj in franko. 323 35-6

XXXX Najnižje cene. XXXX

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Enchiridion Liturgicum in usum Cleri-
corum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit
Jos. Erker. Cena 1 gld. 50 kr.

**Wolf-Pleteršnikov slovensko-nem-
ški slovar**, dva zvezka, nevezana 11 gld.
50 kr., v pol-sagrinastih izvirnih platnicah
14 gld. 50 kr.

521 52-48

Preč. duhovščini
vijudno priporočam
svojo delavnico

za
**slikarstvo na
steklu**,
slasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z ametno slikarstvo

Ed. Stuhl
v Graden.
Annenstrasse 35.
Najboljša spri-
čala in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“,

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 1 gld., za dijače 60 kr.

Upravnik: **Pavel Marija Valjavec**, stud. iur.,
Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV., 30.

LUDOVIK BOROYNIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za
lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim
jamstvom. — Tudi predeluje stare samokresnice,
vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od
mene preskušene. 655 52-38

Slovenski in nemški ilustrovani ceniki zastonj.

Kdo pije
Kathreiner
Kneippovo sladno kavo?
Vsak
kdor ljubi okusno kavo, hoče
zdrav ostati in si kaj prihraniti.

804 20-9

Najboljši
fabrikat!

**I. kranjski
laneno-oljniati firnež.**

**I. kranjsko
čisto laneno olje.
Siccativ-firnež (sušilo)**

priporoča najceneje 59 104-60

Adolf Hauptmann,
I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-
nežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Št. 20.694

409 3-1

Razglas.

Podpisani magistrat naznanja, da velja od 1. julija 1897 naprej v Ljub-
ljani sledeča prevozniska tarifa:

Maksimalna vozna tarifa za prevoznike v Ljubljani.

§ 1.

I. Za vožnjo po mestu in predmestjih plača se:

za prvo četrt ure:	z enim konjem	30 kr.
	z dvema konjema	40 "
za vsako daljno četrt ure:	z enim konjem	25 "
	z dvema konjema	30 "

II. Za vožnjo s kolodvorov od vlakov v mesto in pred-
mestje brez ozira na dobo vožnje se plača:

a) po dnevi:	z enim konjem	40 kr.
	z dvema konjema	60 "
b) po noči:	z enim konjem	50 "
	z dvema konjema	80 "

Za prtljago, katere voženec noče ali ne more imeti v vozu, katera se
torej vozi na kozlu, plačati je 15 kr.

§ 2.

Ta vozna odredbina velja jednako za vse dni, tudi za nedelje in praz-
nike, za vsako vreme in ne gledé na to, se li vozi več ali manj oseb.

§ 3.

Vsaka začeta četrt ure se šteje za celo, če še tudi ni pretekla.

Pri naročenih voznjah velja vožnja za pričetu s tistim časom, za kateri
je voznik naročen in tudi pride na odmenjeni kraj.

Ako pride pozneje, kakor je naročen, računati je voznino od časa prihoda.

§ 4.

Ce je pri kaki vožnji plačati mitnino, plačati jo mora voznik, toda na
račun voženčev.

§ 5.

K dnevu se štejejo v mesecih maju, juniju, juliju, avgustu in septembru
ure od 6. zjutraj do 9. zvečer, v drugih mesecih pa od 7. zjutraj do 6. zvečer.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 19. maja 1897.

Razpis zmanjševalne dražbe

Dné 30. junija letos, dopoldne ob 11 uri, vršila se bode
v župnišču v Vremah na Notranjskem

zmanjševalna dražba

o zgradbi novih gospodarskih poslopij pri žup-
nišču in o popravu farne cerkve in župnišča v
Vremah na Notranjskem.

Načrti in proračun so razpoloženi na ogled v imenovanem župnišču.
Ves proračun znaša 4153 gld. 29 kr. — Podjetnik mora pri oddaji del a po
ložiti 10% varščino do dne kol-vdseje
Vreme na Notranjskem, dné 10. junija 1897.

406 3-1

Janez Škerjanec, župnik,
načelnik stavb. odboru.

umori vsakoršen mrčes zanesljivo in urno. — Da dobiš
pristno blago, pazi:

1. na zapečateno steklenico z rudečim
nadpisnim listkom,
2. na besedo „Zacherlin“

9

Kar se prodaja v zavitkih, papirnih vrečkah ali
odprto kot „Zacherlin“, to ni pravi Zacherlin, in
ni od znane zanesljive trdke J. Zacherl, čeravno nosi
to ime.

**Varujte se torej sleparskih ponudb in kupujte samo
v zanesljivih prodajalnicah.**

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

S 4 slikami.

Uredil in založil

E. Lampè.

V Ljubljani 1897.

Krasna mladinska knjižica!

7. zvezek.

Cena broširanim 30 kr., v pol platno vezanim 40 kr., v celo platno vezanim 55 kr., krasno vezanim 90 kr., po pošti 5 kr. več.
Dobé se v ljubljanskem semenišču, v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, pri Jan. Kraju v Novem Mestu in pri D. Hribarju v Celji. — Tudi se dobé prejšnji letniki razven prvega. — Izvirne platnice izdeluje F. Breskvar, knjigovez v Ljubljani.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

Velika izbira lepih, porabnih priložnostnih daril!

Najboljše **ure** po najnižjih cenah.

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga

verižic, uhanov
in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.

Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.

Ceniki so franko na razpolago.

Novost: **Stenske (Pendel-) ure** z godbo po jako nizki ceni. 711 33

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg. nasproti rotovžu.

Ustanovljeno l. 1820.

Srebrna svetinja Pariz 1878.

Častni in priznanski diplom na Dunaji 1873.

Insam & Prinoth

St. Ulrich

v Gröden-u (Tirolsko)

se priporočata prečastiti duhovščini za

cerkvena dela iz lesa,

kakor: za izdelovanje altarjev, prižnic, spovednic, krstnih kamnov, križevih potov, kipov svetnikov, podob Kristusovih, jaslic itd.

po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in franko.

Spričalo. Kip je došel nepoškodovan. Vse hvali slogu primerno umetniško izvršitev podobe, ki na gledalca napravlja velik vtis. Prisrčno se Vam zahvalim za lepo delo. 371 12-3

V Aleksandriji (Egipt).

P. Rajmund Bayerl,

apost. mis. in vikar v samostanu sv. Katarine.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 318 26-2

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinejše kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Hotel Fischer, Kamnik, Kranjsko.

Ponižno podpisani slavnemu občinstvu uljudno naznanja, da je s 1. majem letos občeznani

hotel Fischer

v mestu Kamnik, najprijetnejšem zavetišču in kopališču, prevzel zopet v lastno režijo.

Priporočuje se slavnemu občinstvu za obilni obisk naznanja, da bude skrbel prav posebno zadovoljiti cenjene goste z **izborna vinsko kapljico, vselej svežim pivom, z dobro, ukusno gorko in mrzlo kuhinjo.**

V Hotelu se nahaja mnogo sob za prenočišče, kakor tudi letna stanovanja.

S spoštovanjem

379 10-5

Fran Fischer.

F. P. Vidic & Comp.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke,

zarezne strešne opeke

(izdelane iz najboljše vrhniške ilovice) in tem pripadajočo

stekleno zarežno opeko

in

strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene!

201 23

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bude hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 12 52-23

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1895	kron	147,562,080
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 31. decembra 1895	"	27,120,589
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848)	"	321,644,530
Mej letom 1895 je društvo izdalo 8761 polie z glavnico	"	82,267,300

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

726 (12-28)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3. II. nadstropje.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila za gospode, gospé in otroke

na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann

v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 66 21

V lekarni se tudi dobiva: Pristno francosko žganje v
originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., med. konjak,
med. malaga, najboljša, vsa po najnižjih cenah. Želez-
nato kineško vino, sagrađa vino (odvajajoče) itd.

Splošno priznan je kina-železnati malaga

kot dijetetično, krepujoče in kri tvoreče
zdravilno sredstvo, priporočljivo krvi pri-
manjkajočim otrokom, ženskim, rekon-
valescentom, sploh slabotnim osebam;
Steklenica gld. 1-80, pol stekl. gld. 1-—

Prireja se v kemično farmacev-
tičnem laboratoriju

lekarne „pri zlatem orlu“

J. Svobode nasl. (Mardetschlaeger)

v Ljubljani

kateri naj se dopošiljajo naročila. Ondi
dobé se tudi vsa homöopatična
zdravila.

Pojasnila na v lekarniško stroko spa-
dajoča vprašanja dajo se radovoljno in
brezplačno. 54 52-22

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 2 26-21

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinejših, raznobarvne: rujave, zelene,
bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi
kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dnij. Cene so najnižje.

Slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem
začel izvrševati

ključavničarsko obrt

ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela, osobito
pa za napravo

štedilnih ognjišč, ograj itd.

po kolikor le mogoče najnižjih cenah.

Ako kdo cenjenih naročnikov ne more priti osebno
k meni, blagovoli mi poslati dopisnico in pridem takoj sam
k njemu.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Janez Smolè,

ključavničar

(859) 2-10

Opekarska cesta št. 11 v Ljubljani.

Prodá se ali v najem dá

nova hiša

(štiri sôbe, klet) in zraven njiva. Je na deželi ter
pripravna za gostilno, prodajalnico ali poletno sta-
novanje. Več pové upravništvo „Slovenca“. 361 6-6

Staropreizkušeno dijet. kosmet.
svedstvo (vrihalno) za okrepčavo
in utrjenje žil in mišic člove-
škega telesa.

Kwizdov fluid

Znamka: kača (hrilolaški fluid).

Z uspehom ga rabijo hrilolazei, biciklisti
in jahači, da se utrdé in okrepčajo po
dolgem naporu. — Cena steklenici 1 gld.,
pol steklenice 60 kr.

Pristen se dobiva v vseh lekarnah.

Glavno zalogo ima

okrožna lekarna v Korneuburgu
pri Dunaju.

114 7 G

Prevzetje sedlarske in jermenarske obrti.

Podpisani si dovoljujem sl. občinstvo in prečastito duhovščino obvestiti,
da sem prevzel kupnim pôtém

sedlarski in jermenarski obrt

(preje trdka Fr. Velkavrh)

v Ljubljani, na sv. Petra cesti št. 34 (v Levčevi hiši).

Priporočam se uljudno ter se nadejam obilnih naročil zagotavljajoč, da
mi omogoča več nego desetletno strokovno delovanje v velikih podjetjih
na Dunaju, v Gradcu in Budimpešti točno, natančno in solidno izvrševanje
vseh meni izročeni naróčil po kolikor možno nizki ceni.

V zalogi imam raznovrstne fino izdelane konjske oprave, sedla,
komate, kakor tudi druge v stroko se vštévajoče predmete lastnega izdelka.

(395) 3-3

Velespoštovanjem

Vse poprave sedlarskih, jermenarskih,
torbarskih in usnjatih izdelkov se hitro
in ceno izvršujejo.

Fran Primožič,

jermenar, sedlar in torbar.

Zobozdravnik Avgust Schweiger

stanuje

v Ljubljani v hotelu pri Maliču, II. nadstropje št. 25-26.

Plombovanje v zlatu in platini.

Nova emajl-plomba, barve zobem slične, je jako trpežna ter se ne
obrabi niti tekom let, ter ne povzroča nikakih bolečin po plombovanju.

Umetni zobje v zlatu (samo ameriški) brez nebesa, stranice iz kav-
čuka z zlatom obrobene. — Za vse izvršitve popolna garancija.

Pozornost vzbujajoče: Kapljice za zobe, lastne izumbe,
olajšajo kaj zobne bolečine. 307 7

Bivanje stalno.

P. n.

Usojam si uljudno naznaniti, da sem poleg svoje dosedanje trgovine s
papirnatimi vrečami in s papirjem na debelo otvoril na tukajšnjem trgu
na Sv. Petra cesti št. 6

tudi še na novo ustanovljeno

prodajalnico

kjer bodem razpečaval isto tako na drobno

papir vsake vrste, kakor tudi vse druge pisalne in risalne potrebščine.

Posebno o ozarjam na različne uvedene najnovejše specialitete v
napominanih strokah, kakor tudi na nove šolske zvezke, katere sem priredil v prid
„Učiteljskemu konviktu v Ljubljani“.

Nadalje prevzel sem razpečevanje „národnega papirja“ v prid „Národ-
nemu domu“ ter se pri meni nahaja tudi izključna zaloga „Ciril-Metodovih
svinčnikov“, katere sem založil v družbene namene.

Pričakuje prav obilnih in mnogobrojnih naročil, zagotavljam sl. občinstvu
cene in vsikdar točne postrežbe ter se priporočam z najodličnejšim spoštovanjem

Jos. Petrič,

izdelovatelj papirnatih vreč, šolskih zvezkov ter
tovarniška zaloga papirja v Ljubljani.

392 5-5

Pleskarski in lakirarski obrt

trdke

Josip Makovec v Ljubljani

na Bregu šte. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v
njegovo stroko vštévajoča se dela, osobito v prostoročno izvršeno imitacijo
vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega
materijala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52-35

Dunajska borza.

Dné 11. junija.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 30
Avstrijska zlata renta 4%	123 30
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 85
Ogerska zlata renta 4%	123 05
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 95
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	958 —
Kreditne delnice, 160 gld.	366 60
London vista	119 45
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 62 1/2
30 mark	11 73
20 frankov (napoleonador)	9 52
Italijanski bankovci	45 40
C. kr. cekini	5 65

Dné 11. junija

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	155 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 —
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	159 —
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 35
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 25
Dunavske vravnjavne srečke 5%	127 60
Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	108 50
Posojilo goriškega mesta	112 50
4% kranjsko deželno posojilo	98 75
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 80
Prijoritete obveznice državne železnice	225 —
južne železnice 3%	180 20
južne železnice 5%	126 30
dolenjskih železnice 4%	99 50

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	150 —
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	20 —
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 25
Salmove srečke, 40 gld.	72 50
St. Genois srečke, 40 gld.	75 —
Waldsteinove srečke, 20 gld.	59 —
Ljubljanske srečke	22 25
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	160 25
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3550 —
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	378 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	88 25
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— —
Montanska družba avstr. plan.	100 35
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	163 —
Papirnih rubljev 100	127 —

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni svétli za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.